

CENA KURJERA:

Warunki prenumeraty *Kurjera Warszawskiego* (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym) podane są w nagłówku numeru wieczornego.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie *Kurjera Warszawskiego* przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dnie powszednie kop. 3, poranny w niedzielę i święta kop. 5.

Dziś: Gracjana B.
Sobota: Fausty Wdowy.
Niedziela: Teofila Męcz.
Poniedziałek: Tomasza Apostoła.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZĆDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 4.
Zachód " 3 " 45.
Długość dnia godzin 7 minut 40.
Ubyło " 9 " 3.

Wschód księżyca o godzinie 1 minut 57 w.
Zachód " 3 " 24 r.
Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 5.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 3° R.

CENA OGŁOSZEN.

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Wtorek: Zenona Żołą M.
Środa: Wiktorji Panny M.
Czwartek: Wigilia. Zenobiusza M.
Piątek: Narodzenie Chrystusa Pana

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie: Dziś Wszemila, jutro Mścigniewa.

Zgromadzenia: Ogólne miesięczne zebranie członków Towarzystwa ogrodniczego. (Sala Resursy obywatelskiej—godzina 8 wieczorem.) Sesja zgromadzenia cieśli. (Sala magistratu—godzina 6 wieczorem.)

Wystawy: Dwudziesty siódmy dzień wystawy szkiców. (Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia nr 1, od godziny 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Zabawy: Na dochód Towarzystwa dobroczynności siódmy dzień kiermaszu. (Cyrk, Ordynacka—od godziny 12-ej w południe do 10-ej wieczorem.)

Teatra: Wielki: dziś „Gasparone”; jutro „Cyrulik sewilski” (y. op gościnny panny Justyny Machwicówny).—Rozmaitości: dziś „Nietoperze”; jutro „Śmierć cywilna” (1-y raz).—Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): jutro „Wojna podczas pokoju”.

Ogród zoologiczny: ulica Bagatela. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Towarzystwo kredytowe miasta Warszawy.

Wysoce interesująca ogół stowarzyszonych sprawa podziału przewyżki kapitału zasobowego nad ustawą przepisana normę, budząc rozmaite sądy, zgromadziła wczoraj wieczorem bardzo liczny zastęp uczestników towarzystwa na zebranie ogólne doroczne, w gmachu przy ulicy Włodzimierskiej.

Zanim jednak do tej najgłośniejszej sprawy przyjdziemy, zaznaczyć wypada, iż zebranie otworzył o godzinie 6¼ ksiądz Tadeusz Lubomirski, prezes komitetu nadzorczego, wobec 216 zebranych, mających prawo do 265 głosów.

Zaproszony na przewodniczącego zebraniu ogólnemu ksiądz Lubomirski ukonstytuował biuro prezydjalne, zapraszając na asesorów pp. Wosińskiego, Nowa-

kowskiego, Feista, Bergsobna i Wierzchlejskiego, trudny zaś obowiązek sekretarza powierzył p. Stanisławowi Zawadzkiemu.

Następnie zatwierdzono przez aklamację przepisy porządkowe. Sprawozdania jak zwykle nie czytano, lecz odczytano konkluzje władz, dążące do zatwierdzenia takowego.

Świetny stan interesów Towarzystwa, doprowadzenie go do tego punktu, iż kapitał zasobowy doszedł do swego najwyższego punktu, to jest do ¼ części wszystkich przypadających Towarzystwu i hypotecznie ubezpieczonych należności — dał sposobność przewodniczącemu do krótkiego, lecz ciepłego przemówienia pochwalnego dla przeszłości i zachęcającego na przyszłość.

W tem miejscu przypada *incident* pana Maciejowskiego.

Szanowny oponent wystąpił z zarzutami przeciw komitetowi nadzorczemu, którego obowiązkiem jest pilnować wykonania ustawy. Mówca twierdził, iż zadaniu temu komitet nie czyni zadosyć. Biorąc literę 107 artykułu ustawy, p. M. gromił udzielanie pożyczek na domy nowe, jeszcze dochodu nie przynoszące, widząc w tem postępowaniu nie tylko już przekroczenie atrybucyj, ale nawet przyczynę gorączki budowlanej, a następnie kryzysu w latach ostatnich, ruiny obywateli miejskich (?) i co gorsze jeszcze, znajdując, iż w ten sposób Towarzystwo dopomaga do wynarodowienia własności miejskiej. Protest swój przeciw władzom Towarzystwa p. Maciejowski zakończył wyliczeniem mnóstwa rozmaitych powodów, dla których w obradach udziału nie przyjmie, dopóki władze nie opatrzą się na zły drożdż i dopóki Towarzystwo innemi nie zacznie rządzić się zasadami. Wyraziwszy w końcu żądanie zapisania złożonego na piśmie protestu tego *in extenso* do protokołu, mówca opuścił salę.

Pomimo okłasków i wykrzykników „prawda”, sprawozdanie bezpośrednio potem prawie jednomy-

ślnie przyjęto, a dopiero następnie p. Majewski, członek komitetu, objaśnił, że zarzuty poprzedniego mówcy już kilkakrotnie w formalnych wnioskach pod dyskusję oddawane, nigdy nie znalazły poparcia większości. Objasnienie p. Majewskiego również o klaskami przyjęto.

Załatwiwszy tak zwykłą kwestję sprawozdania, przystąpiono do owego głównego wniosku, o którym na początku wspomnieliśmy.

Paragraf 51 ustawy — oznaczający normę kapitału zasobowego — dodaje następnie, iż w razie, gdy przewyżka dojdzie przynajmniej ¼ procentu od wszystkich ubezpieczonych wierzytelności Towarzystwa — przewyżka ta obróconą być ma na spłatę odpowiedniej części najbliższej raty Towarzystwu przy należnej.

Warunkom tu wymaganym odpowiada w tej chwili kapitał zasobowy. Wszystkie wierzytelności Towarzystwa wynoszą 37,545,200 rs. — kapitał zasobowy 2,901,291 rs. 36½ kop. przewyższa ¼ część tych wierzytelności o 219,491 rs. 36½ kop., która to suma jest znów większa niż ¼% wszystkich wierzytelności — a zatem do podziału się kwalifikuje.

Komitet proponuje rozdzielić ją pomiędzy wszystkich uczestników w równym stosunku, zmniejszając ratę kwietniową o ½% nominalnej cyfry każdej szczegółowej pożyczki — co wyczerpie 187,726 rs., pozostała zaś suma 31,765 rs. 36½ kop. chce przenieść na rok następny dla umożliwienia podobnych ulg w przyszłości, zauważyć bowiem należy, że z każdą chwilą cyfra ogólna wszystkich wierzytelności się zwiększa, a zatem zwiększa się i jej ¼ część, czyli granica kapitału zasobowego.

Pewna grupa stowarzyszonych inaczej się na tę kwestję zapatruje. Oponenti pragną, aby przewyżka owa w całości podzieloną została pomiędzy stowarzyszonych, w stosunku do ich wkładów na rzecz kapitału zasobowego, z procentem składanym od chwili wniesienia tychże wkładów.

59)

CICHE TRAGEDJE.

POWIEŚĆ
Józefa Rogosza.

(Dalszy ciąg.)

— Wartoby jednak kogo więcej tam sprowadzić, na przykład żonę albo hrabinę — francuska przerwała. Chociaż niech pan nie myśli, że ja to radzę... bynajmniej! ci ludzie nic mi nie winni... Zrobisz pan co sam zechcesz...

— Sprowadzę, sprowadzę, możesz pani być tego pewna!

— Tylko, na litość boską, proszę mnie do tej historii nie mieszać, bo przecie pan wie, że jam Bogu ducha winna... Jakby się świat dowiedział, że się wtrącam do takich spraw, nie dostałabym nigdzie miejsca, bo sfera, w której się obracam, bez awantur nie może żyć. Ja jednak jestem niezmiernie dyskretna i za żadne skarby świata nie zdradziłabym cudzej tajemnicy. Gdybyś pan na przykład wiedział, co ośm lat temu stało się u hrabiny Julji, do której przyjechałam wtedy jako czternastoletnie dziecko, prosto z Paryża. Była to pierwsza moja posada... Skandal był niesłychany. Prócz osób bezpośrednio udział w nim biorących i mnie, nikt więcej nie wiedział, jaki przypadek trafił się pannie Mani... Historia jedyna w swoim rodzaju i jeżeli pan masz chwilę czasu, zaraz ją opowiem.

Pan Brzytwicki chciał powiedzieć, że ponieważ nie ma czasu, więc jej uprzejmość na później sobie zamawia, ale panna Goudron nie przypuściła go do słowa i jednym tchem opowiedziała historjkę pewnej osoby uwiedzionej, która, niestety, aż zbyt często na świecie się powtarza. Skończywszy, zapytała:

— Prawda, że to skandal?

— Nawet wielki, moja mościa dobrodziejko.

— O! ja takich mam po kilka w każdym palcu, niektóre są jeszcze lepsze i jeżeli pan masz chwilę czasu...

Nie mogła dopowiedzieć, pan Brzytwicki bowiem, w słowo jej wpadając, zawołał:

— Niestety, moja mościa dobrodziejko, dziś nie mam już ani minuty wolnej. Kiedy indziej będę chętnie słuchał nawet do północy... Teraz przepraszam panią, bo z papierami muszę jeszcze na chwilę wpaść do naszego adwokata.

— Skoro tak, więc odkładam to na kiedy indziej... Szczególnie interesująca jest historia pewnej mamy, która romansowała na prawo i lewo, chociaż miała trzy córki na wydaniu. To coś tak pysznego, że warto posłuchać na poczekaniu...

— Na drugi raz, moja mościa dobrodziejko, na drugi! — zawołał pan Brzytwicki, chwytając szybko kapelusz. — Dziś nie mam już ani sekundy wolnej.

— Niech i tak będzie — odpowiedziała z rezygnacją, woalkę na twarz spuszczaając. — Nim się jednak rozstaniemy, proszę mi jeszcze powiedzieć, kiedy pan jedzie?

— Jutro do dnia.

— Prosto?

— Prosto, lecz wątpię czy pośpieszę zaraz na we-sele. Wszak wpierv trzeba gości sprosić. Wspaniała będzie historia, wspaniała!

— A pamiętaj pan nie zapomnieć szczegółów, bo będę umierała z ciekawości.

— Nie zapomnę... zresztą mam nadzieję, że znajdą się one nawet w dziennikach.

— Ach! toby było pyszne! pyszne! Proszę mnie tylko nie mieszać do niczego, bo ja nie choę o niczem wiedzieć.

— Bądź spokojna, moja mościa dobrodziejko.

Tak rozmawiając, wyszli z kancelarji.

XXIX.

Posłaniec niosący depeszę, jest na wsi o tyle nie-miłem, o ile niezwyklem zjawiskim. Ten, dla kogo depeszę przyniósł, nim ją otworzy i przeczyta, jest zawsze niespokojem miotany, gdyż wie, że na tej drodze ludzie udzielają sobie tylko nadzwyczajnych wiadomości. Takiego samego wrażenia doznał pan Żygliński, gdy pewnego poranku konny posłaniec miasta przywiózł mu depeszę. Wysłał ją z Węzowca jakiś doktor Klein i zawierała następujące słowa: „Pan Świerczykowski niebezpiecznie chory — dotąd przytomny — błaga, żebyś pan przyjechał najbliższym pociągiem”.

Chociaż między nim a panem Romanem stosunki nie były już tak serdeczne jak niegdyś, mimo to w chwili tak ważnej nie namyślał się, lecz natychmiast kazał zaprzadzić i co koń wyskoczył popędził do kolei, by trafić na najbliższy pociąg. Ponieważ jechał przez Słobodę, więc postanowił tam wstąpić, aby się dowiedzieć, czy pani Aniela miała jaką wiadomość o swoim mężu.

Przybył na największy chaos. Przed kilku minutami hrabina otrzymała taką samą depeszę i od tej samej osoby. Było to całkiem naturalne. Umierający chciał przed wszystkimi innymi ją widzieć, by jej opiece poruczyć swoją rodzinę; co do żony, to za pewne dlatego nie kazał do niej osobno telegrafować, iż wiedział, że ta w każdym razie z ciotką przy-jedzie.

Hrabinę przestraszył sam widok depeszy, a jej treść mogła ją tylko bardziej rozstroić. Że zaś i bez tego od dwóch dni skarżyła się na lekkie drzeszcze i ból głowy, więc nie wiedziała co uczyni, a tu trzeba było niezwłocznie decydować. Staruszka zrywała się, żeby jechać, siostrzenica zaklinała ją, by się nie narażała, obie desperowały, płakały, a tu czas uchodził.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Rzecznikiem głównym oponentów był p. Artur Bardzki. Głównym obrońcą zdania władz Towarzystwa p. Andrzej Brzeziński.

Zaznaczyć tu trzeba, iż z góry obie strony zastrzeżały swą bezinteresowność, gdyż wnioski stron obu przeciw interesom osobistym ich rzeczników przemawiały. Szło tylko o słuszość i sprawiedliwość.

P. Bardzki, odrzucając ideę „ulgi”, jako tracącą filantropję, dowodził dalej, że kapitał zasobowy stanowi własność stowarzyszonych i jest niejako ich wkładem spółkowym. Gdy granica maksymalna tego kapitału spółkowego została przekroczona, przewyżka, zdaniem mówcy, winna być rozdzielona pomiędzy wspólników w stosunku do ich wkładów.

Pan Bardzki argumentował dalej z wyrazu: „odpowiednio”, w artykule 51-m ustawy zamieszczonego, nadając mu znaczenie „odpowiednio do wkładu” i przypominając, że przez zmniejszenie opłat na administrację, na zasadzie tegoż artykułu, zachowywana już była stopniowość w temże ich zmniejszaniu odpowiednio do czasu należenia członka do stowarzyszenia.

Dalej przechodząc do porównania z innemi analogicznemi instytucjami, przywiódł przykład Towarzystwa kredytowego ziemskiego, w którym jeżeli jest cokolwiek inaczej, to dlatego, że kapitał odpowiedni zasobowemu, tworzy się tam tylko z dochodów przypadkowych, podczas gdy tu na utworzenie kapitału zasobowego wpływają głównie fundusze stałe, ustawą przepisane.

Mówca twierdzi, że podział proponowany przez władze Towarzystwa a jest niesprawiedliwy, że wywłaszcza dawnych stowarzyszonych z pewnej części do nich należącego kapitału zasobowego, na rzecz nowych uczestników, którzy się do utworzenia tegoż kapitału w małej tylko części przyłożyli.

Dalej jeszcze wykazuje, że stowarzyszeni nowi są i tak w daleko lepszych warunkach niż dawni. Mają kurs listów zastawnych miejskich wyższy o 10 procent, przystępują do Towarzystwa już utrwalonego i wskutek tego nie potrzebują się obawiać solidarności odpowiedzialności, w końcu wykazał, że stowarzyszeni nowi, którzy jeszcze wcale prawa do kapitału zasobowego nie mają, przez wniosek władz nabywają praw i korzystają z przewyżki tegoż kapitału zasobowego, co uważa za anomalję i wnosi, aby zebranie przyjęło wniosek podziału przewyżki owej, w stosunku do wkładów stowarzyszonych na kapitał zasobowy i aby władze opracowawszy nowy, stosownie do tej decyzji projekt, na nadzwyczajnym zebraniu ogółu o niego przedstawiły.

Ostatecznie mówca wyraził zdanie, że wniosek władz przeciwny jest ustawie, tak w sposobie podziału, jak również i w propozycji przeniesienia pewnej części tej przewyżki na rok następny i że zatem wniosek ów zmiany ustawy wymaga.

P. Brzeziński, w obronie wniosku władz Towarzystwa, opierał się również na artykule 51 ustawy i na tym samym wyrazie „odpowiednio”, rozumiejąc jednak, iż wyraz ten należy rozumieć „odpowiednio do wysokości pożyczki”.

P. Brzeziński dowodził, że kapitał zasobowy nie jest własnością stowarzyszonych, lecz staje się nią w odpowiedniej części dopiero przy wyjściu stowarzyszonego; dalej, że przewyżka owa oddzielona od kapitału zasobowego przepisem ustawy, przestaje mieć z nim jakikolwiek związek. Zauważył też mówca, że w razie gdyby przewyżka owa była tak wielka, że pokrywałaby nie część najbliższej raty, lecz całą ratę, wtedy przy podziale proponowanym przez opozycję, dawni stowarzyszeni nie tylko żeby raty płacić nie potrzebowali, ale nawet znaczny zyskby zrealizowali, co byłoby niesłusznem i przeciwnem ustawie. Wreszcie wykazał, że stanowisko nowych uczestników nie jest tak świetne, jakby się na pozór zdawało, gdyż na nich ciąży w razie klęski największa część odpowiedzialności solidarności, ustosunkowanej wedle stawki do wysokości długów w danej chwili.

Na przypomnienie, że władze Towarzystwa w roku 1880 i 1881 przy zmniejszaniu opłat same zasadę stopniowania ulg popierały, odpowiedział p. Majewski, że wówczas propozycja władz przez nie same uznawana była za przeciwną ustawie i dlatego aż za twierdzenia władz wyższych potrzebowała.

Za i przeciw przemawiali jeszcze liczni mówcy; nie innego więcej nad głosy głównych obrońców obu systemów nie powiedziano.

Głosowanie na kartkach dało tryumf zapatrywaniu się władz na kwestję tak, iż wniosek władz 218 głosami przeciw 75 przyjęty został.

Zapomogę Towarzystwu dobroczynności w ilości 2000 rs. przyznano.

Etat na rok przyszedł zatwierdzono. Zwiększa on rocznie o blisko 6000 rs., w każdym jednak razie przy dochodach 116,375 — wykazuje rocznie tylko 91,000.

P. Wierzchlejski proponował podniesienie wynagrodzenia członków komitetu i rady, o tem jednak dalej nie mówiono.

Wychodzący członkowie władz znaczną większością na nowo wybrani zostali.

J. Wl.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Na wszelkie dostawy tak rządowe, jak dla władz miejskich, należy składać kaucję w gotówkę lub w papierach wartościowych, przez rząd na ten cel dozwolonych. Władzy miejskiej służy jednak prawo poświadczenia miejskim fabrykom maszyn ich odpowiedzialności w razie, jeżeli która z fabryk podejmie się dostawy rządowej i takie poświadczenie zastępuje kaucję. Powołując się na powyższy zwyczaj miejscowy, odniosła się jedna z tutejszych fabryk maszyn do władz miejskich, aby nie potrzebowała składać przy obecnych ciężkich czasach kaucji na powierzona sobie dostawę, motywując tem, że skoro władzom rządowym wystarcza świadectwo niejako poręczające magistratu, to na tej samej zasadzie władze miejskie nie powinny wymagać kaucji dla swoich dostaw, skoro są o odpowiedzialności majątkowej firmy zapewnione. O decyzji, jaka w tej sprawie niezadługo zapadnie, nie omisszamy donieść.

— Wkrótce na kolejach wiedeńskiej i bydgoskiej odbędą się próby ogrzewania wagonów w porze zimowej gorącą wodą, systemem używanym na kolejach fińskich. Jeżeli próby wypadną pomyślnie, to system ten stopniowo wprowadzony będzie do wszystkich pociągów.

— Na odbytem w dniu onegdajszym posiedzeniu wydziału lekarskiego, zatwierdzeni zostali w stopniu lekarzy pp. Adam Chelmoński, Szymon Hartman, Kazimierz Lassand, Julian Serwiński i Józef Vogel.

— Dr Michał Sadowski, ordynator kliniki wydziałowej chorób wewnętrznych w szpitalu św. Ducha, zamianowany został ordynatorem etatowym tejże kliniki.

— Z literatury.

* We Lwowie od Nowego roku zaczyna wychodzić pismo miesięczne p. n. *Przegląd weterynaryski*, pod redakcją prof. dra Antoniego Barańskiego i pod kierunkiem komitetu redakcyjnego, do którego należą profesorowie miejscowej szkoły weterynaryjnej dr Henryk Kady i dr Józef Szpilman, oraz pp. Józef Kubicki i Aleksander Littich.

* „Z czasów napoleońskich” — pod tym tytułem opuściły prasę nakładem księgarni K. Łukaszevicza we Lwowie, wspomnienia wojenne Stanisława Hempla, b. kapitana pułku gwardji ułanów polskich Napoleona I-go.

— Z teatru i muzyki.

* Wczorajsze przedstawienie „Carmeny” z panną Machwicówną w partji tytułowej, powiodło się dobrze.

Artystka śpiewała ze zwykłym wykończeniem, uwydatniając piękności zarówno dzieła, jak i głosu, który brzmi w tej partji przesłuchanie.

Escamillem był p. Aleksandrowicz.

Torreador w interpretacji artysty przedstawił się z całą poprawnością akademicką, szanującą najdrobniejszą nutkę i traktującą śpiew, jako sztukę.

Pod tym względem wykonanie było bez zarzutu — brakowało mu tylko temperamentu i męskiej energii, bez której namietność Carmeny dla pogromcy cyrkowego byłaby niewytłumaczoną.

Szczególniej w słynnej piosence aktu drugiego, p. Aleksandrowicz poświęcił tempo dla wykończenia, co wpłynęło na osłabienie nastroju całej sceny.

Przypuszczamy, że był to skutek tremy, której artysta podobno często i silnie podlega; że zaś obecnie pan Aleksandrowicz występuje już jako stały pracownik naszej sceny, (co wymownie stwierdził wyuczysz się partji po polsku), pewni jesteśmy, że zaznajomiwszy się ze sceną i z publicznością, śpiewać będzie z coraz większą swobodą, z coraz wzrastającym ożywieniem.

— Z wystawy sztuk pięknych.

Wobec zbliżającego się trzeciego tegorocznego zakupu dzieł sztuki, tutejsi malarze nadesłali znaczną liczbę obrazów.

Kolonja rzeźbiarska, jak dotąd, prezentuje się mniej licznie, oprócz bowiem Wojdygi i Marczewskiego, nie znajdujemy nowych prac dłuta.

— Konkurs.

Wystawa dzieł konkursowych Towarzystwa zachęty sztuk pięknych rozpocznie się z dniem 1 ym stycznia i trwać będzie do dnia 10-go lutego r. p.

Konkurs zawiera działy: malarski, rzeźbiarski i budowniczy.

Sąd konkursowy odbędzie się w końcu przyszłego miesiąca.

— Szósty dzień kiermaszu.

Zabawa kiermaszowa przeszła już połowę oznaczonego kresu, a jednak zainteresowanie publiczności ani na chwilę nie słabnie.

Wczoraj znów tłumy podażyły do gmachu cyrkowego, a w godzinach widowisk rozpoczął się zwykły ścisk i wyrzekania tych, którzy żadną miarą na schody dostać się już nie mogli.

Zrobiono jednak ważne udogodnienie.

Jedne i drugie schody rozdzielone sznurem, służą dla wchodzących i wychodzących, cyrkulacja zatem jest swobodniejszą.

W sklepach na górze woda sodowa i roboty damskie zajęły miejsce herbaty, p. Augustynowicz z zegarkami zupełnie się usunął, a w tym namiocie urządzona została sprzedaż sztucznych brylantów p. M. Drasch, które chętnie kupowano.

Wielkiem powodzeniem cieszyło się losowanie fotografii w sklepie „Konrada”.

Hr. Walewska i przesowa Nowodworska na swoich kosztach z rozmaitemi przedmiotami, a za stałą cenę 25 i 15 kop., wychodzą bardzo dobrze.

Dziś podobne losowanie będzie urządzone w sklepie p. Wróblewskiego z piernikami, świeczkami woskowymi, wreszcie z miodem.

Naddatki w górnych sklepach płynęły obficie, a w dolnych zaopatrywano się w rozmaite pożyteczne produkty.

P. Horodyński rozsprzedał cały zapas tortu amerykańskiego, a sąsiad z przeciwka, p. Wójcicki, ma odbyć na marynaty postne.

Cyganki siedzą osamotnione, amatorów kabały nie ma wielu, ale obserwujących przy barjerze pełno.

Tłocząca się publiczność spowodowała przewrócenie wodotrysku, rozlana jednak woda podzielała ochładzając i przed szatną zrobiło się luźniej.

Popisy sceniczne rozpoczęły śpiewy solowe dwóch amateerek, którym akompanjował p. Michał Hertz — następnie odegrano obrazek sceniczny pt. „Jedna chwila” Świderskiego.

Amatorzy wywiązali się z zadania swego doskonale, chociaż z powodu zgubienia egzemplarza, grano bez suflera.

Chóry p. Danysza i pantomina japońska zakończyły szereg widowisk.

Jak zwykle, na zakończenie parę luźnych wiadomości.

Kilku panów wrzuciło do puszek w namiocie cyganek po 5-rublowym banknocie.

Hr. Zamoyska z domu Bourbon-Trapani, utargowała w swoim sklepie 200 rs.

Ukazał się też żydek z kramikiem, nieodzowna figura każdego kiermaszu.

Amator w roli handlarza utargował kilkanaście rubli za rozmaite drobizgi.

Zwiedzających było wczoraj przeszło 4,000 osób. Koszta urządzenia kiermaszu są dotychczas z nadwyżką nawet pokryte.

— Orkiestra amatorska.

Do kancelarii Towarzystwa muzycznego zgłasza się wielu amatorów, pragnących wziąć udział w projektowanej orkiestrze.

Większa część muzyków posiada własne instrumenty, co znacznie ułatwi i przyspieszy uorganizowanie orkiestry.

— Licytacja w tattersalu.

Na wczorajszą licytację w tattersalu zameldowano koni 32, z których 3 nie przybyły, zaś 6 sprzedano z wolnej ręki przed licytacją za rs. 1900.

Na licytacji sprzedano 7 koni za rs. 1050.

Ogółem z tranzakcjami, które nastąpiły po licytacji, sprzedano 22 konie za rs. 4206, licytacja grudniowa powiodła się więc lepiej niż poprzednia.

Ceny na konie hr. Potockiego były tak wysokie, że nikt nie miał odwagi wystąpić z ofertą.

— Ruch zbożowy.

Ruch zbożowy na kolejach terespolskiej i nadwileśkiej zwiększył się do czterech pociągów dziennie.

Z powodu ustalonej sanny w południowo-zachodnich prowincjach Cesarstwa, spodziewany jest znaczny dowóz zboża, przeznaczony do Marienburga i Gdańska.

— Dowóz ryb.

Dla zaopatrzenia Warszawy w odpowiednią ilość ryb na nadchodzące święta, kilku tutejszych przedsiębiorców zakontraktowało znaczną ich ilość na Piłszechyźnie.

Transporta będą nadchodziły kolejami kilka razy dziennie, co bezwątpienia wpłynie na obniżkę cen tego niezbędnego świątecznego produktu.

— Hodowla nasion.

P. Trojanowski, kandydat nauk przyrodzonych, po powrocie ze studjów za granicą, postanowił założyć w pobliżu Warszawy specjalną hodowlę najróżnorodniejszych nasion, tak kwiatowych, jak okopowych i rzadszych zbożowych.

Będzie to pierwszy u nas specjalny zakład tego rodzaju.

— Podarki „praktyczne”.

Jeden z właścicieli sklepów ogłasza, iż z powodu zbliżającej się gwiazdki „poleca wielki wybór materiałów oraz poduszek”.

Praktyczność nielada!

— Z Afryki.

Otrzymaliśmy krótki list od inżyniera W. Mikoszewskiego, pracującego przy budowie kolei w Kongo.

Pierwszy oddział belgijskiej kompanii inżynierów pozostał na wybrzeżu zatoki gwinejskiej w Banana, ziomek zaś nasz, wraz z resztą pracowników, udał się wzdłuż Kongo przez Angoy, Bomó, Zair i Bansa do Malebu.

Z powodu niustannej a nadzwyczaj uciążliwej podróży, nasz korespondent nadesłał obszerniejszy opis dopiero po przybyciu na miejsce rozpoczęcia robót ziemnych.

W liczbie inżynierów przybyłych do nowego państwa afrykańskiego, p. Mikoszewski jest jedynym polakiem.

— Oszustwo.

W dniu wczorajszym w wydziale loterii klasycznej, wykryte zostało zuchwałe oszustwo, którego się dopuścił woźny biura, Franciszek Podgórski.

Wykrał on z kancelarii bilety loteryjne 5-ej klasy tych numerów, które wyszły w ciągnięciu klas poprzednich i naturalnie zostały wycofane, celem zniszczenia.

Bilety te Podgórski sprzedawał na mieście, pewny, że się oszustwo nie wyda, gdyż nikt nie miał na nie wygrać.

Ktoś jednak skonfrontował numer z tabelką poprzedniej klasy i doszedł do wniosku, że został oszukany.

Oszustwo naturalnie zaraz się wydało i Podgórskiego aresztowano.

Znaleziono przy nim jeszcze kilka biletów, których nie zdążył w kurs pusić.

Sledztwo zostało już rozpoczęte.

— Znaczne kradzieże.

Na Muranowskiej pod nrem 9-ym z mieszkania p. M. Rudzińskiej skradziono klejnoty wartości 300 rs.

W wagonie tramwajowym B. Wolanowskiemu wyciągnięto pugilares zawierający 400 rs. gotówką.

— W tańcu.

W dniu wczorajszym na Freta pod nrem 43-ym kapitan K. Iwaszkiewicz, tańcząc, upadł i złamał lewą nogę.

Odwieziono go do szpitala św. Rocha.

— Trzy pożary.

W dniu wczorajszym były trzy wypadki pożarów, a mianowicie:

Na Freta pod nrem 21-ym na strychu zapaliła się stoma.

Na Chłodnej pod nrem 3-im zapalił się warsztat stolarski.

Wreszcie na Gnojeńskiej pod nrem 7-ym wszczął się ogień w składzie waty Icka Muchy.

We wszystkich powyższych wypadkach domownicy ogień stłumili.

— Chór kościelny.

Przy kościele parafialnym w Biłgoraju, w gubernji lubelskiej, zorganizowany został chór kościelny, który śpiewa w czasie nabożeństwa w niedziele i święta.

Naukę śpiewu wykłada organista Antoni Pachuciński.

— Sterlety.

P. Michał Girdwojń, który niedawno temu za swojej bytności w Warszawie, wpuścił pewną ilość zarybku sterletów do Wisły, uczynił toż samo w kilku innych rzekach, jak Niemen, Wilja i Dźwina zachodnia.

Do ostatniej z tych rzek, jak nam donoszą z Grzywy, miasteczka położonego w pobliżu Dynaburga, wpuścił ów zarybek w dniu 21-ym listopada, w obecności miejscowych władz cywilnych oraz członków Towarzystwa rolniczego illuksztansko-friedrichstadzkiego, które sporządziło odpowiedni protokół.

Zasługa w tej mierze p. Girdwojnia tem jest większa, że sam on ponosi z własnej kieszeni znaczne koszty sprowadzania smaczkowej ryby, poławianej dotąd tylko w rzekach wpadających do morza Czarnego i Kaspijskiego, a która zdaniem p. G. znajduje też odpowiednie dla siebie warunki w rzekach płynących do morza Bałtyckiego.

— Z wyszogrodzkiego.

Ziemianie wyszogrodzcy czynią kroki do władz właściwych, celem uzyskania w Wyszogrodzie stacji telegraficznej i części kosztów utrzymania, stosownie do przepisów, biorą na siebie.

Główna dotychczas trudność w urzeczywistnieniu życzeń wyszogrodzian wynika ztąd, że w projekcie głównego inicjatora wskazano kierunek nowej linii telegraficznej z Wyszogrodu przez Wisłę do Sochaczewa, drut zatem musiałby przechodzić po dnie rzeki, a założenie linii podwodnej i jej utrzymanie wymaga znacznych kosztów.

Ponieważ w komunikacji telegraficznej kierunek linii jest obojętny, należałoby zatem poprzestać na linii lądowej z Wyszogrodu do stacji najbliższej, to jest do Płońska.

— Ryś.

W lubelskiem, w lasach należących do majątku Wojchoszcza w powiecie kowelskim, ukazał się niezwykły gość.

Jest nim ryś, będący prawdziwą osobliwością.

— Kasa przemysłowców.

W Łomży kasa przemysłowców posiada około 800 członków.

Kapitał żelazny wynosi już 6,000 rs.

— Białoruski Rinaldini.

W powiecie lepelskim gubernji witebskiej, pochwyceno opryszka, Makarego, dezertera z Syberji. Utworzywszy bandę łotrów, urządzał on napady po drogach i na dwory, rabując wszystko, co się dało.

Wyobraźnia ludu przypisywała mu czyny szczo-drości à la Rinaldini: zabierał bogatym, a oddawał ubogim.

Podczas rabunku, nie chcąc straszyć dzieci, sam je kołysał w kolebce.

— Pożary na prowincji.

W nocy z dnia 7-go na 8-my b. m. we wsi Głębkwice, w powiecie stopnickim, należącej do p. Podczaskiej, powstał z podpalenia pożar, pastwą którego stały się wszystkie zabudowania, ubezpieczone na rs. 4000, oraz zboże nieubezpieczone wartości rs. 5000.

W dniu 9-ym b. m. we wsi Wilcze Pięty, w pow. pło-ckim, z niewiadomej przyczyny wynikł pożar, który zniszczył budynki dworskie i ruchomości i przyczynił straty rs. 5000.

Z sali sądowej.

Przez miłość do zbrodni.

Wczoraj wydział I-szy kryminalny sądu okręgowego sądził sprawę o usiłowanie zabójstwa, które ze względu na pobudki psychiczne stanowi prawdziwą zagadkę.

Według aktu oskarżenia, d. 12-go czerwca r. b. na 20 ej wiorście szosy, prowadzącej do Grójca, przejeżdżający włóścianie znaleźli nicopodał od drogi młodą kobietę, 20-letnią Wiktorję Szner, w stanie zupełnego omdlenia. Miała ona poderżnięte gardło i głęboką ranę zadaną ostrym narzędziem poniżej piersi.

Po udzieleniu jej pomocy, chorą odwieziono do szpitala w Grójcu, gdzie przeleżała blisko cztery tygodnie.

Chora w chwili znalezienia, zupełnie mówić nie mogła, z kartki tylko przypiętej do jej ubrania dowiedziano się, iż zbrodni dopuścił się Józef Michalski.

I rzeczywiście, pociągnięty do odpowiedzialności Michalski przyznał się do przestępstwa, objaśniając, iż czynu tego dopuścił się w chwili szału, pod wrażeniem wymówek ze strony Wiktorji, oraz żalu, że ona do niego, jako do żonatego, należeć nie może.

Że w chwili spełnienia przestępstwa Michalski nie był zupełnie przytomny, świadczy o tem zachowanie się jego wobec niewinnej ofiary.

Widząc jej cierpienia, Michalski wpadł w ekstazę, to śmiał się, to płakał naprzemian, w końcu zaczął się modlić i skreśliwszy na kartce imię i nazwisko rannej Wiktorji oraz objaśnienie: „zabił ją Józef Michalski”, przypiął takową do jej ubrania, poczem uciekł do pobliskiego lasu.

Okoliczności powyższe, a także brak jakichkolwiek pobudek do spełnienia występku czynu znie-woliły władzę prokuratorską do zażądania ekspertyzy lekarskiej, w celu zbadania stanu umysłowego oskarżonego.

Sprawa z tego powodu przyszła pod rozpoznanie sądu w dniu wczorajszym już po raz drugi.

Komplet sędziów stanowili pp. Moldenhawer, Grünwald i Rogoziński, oskarżał tow. prokuratora Bienkiewicz, bronił z urzędu adw. przys. Handelsman. W charakterze ekspertów wezwano dra Rothego oraz lekarza więziennego dra Wasiljewę.

Wiktorja Szner zeznała, że z Michalskim poznała się przed dwoma laty i miała z nim stosunki i schadzki wbrew woli rodziców, nie wiedząc, że jest żonaty a gdy mu powiedziała, że zamierza wyjść za mąż za innego, groził jej, iż ją zabije.

Dowiedziawszy się, że Michalski jest żonaty, chciała z nim zerwać, on jednak nie dał za wygraną i namawiał, żeby była cierpliwa, aż przejdzie na protestantyzm i rozwiedzie się z żoną.

Utrzymywała z nim zatem dalsze stosunki, aż do dnia katastrofy.

W dniu tym w drodze do Żychlina, którą odbywała razem z Michalskim, pchnął on ją nożem podczas snu w polu i poderżnął jej gardło.

Rodzice poszkodowanej stwierdzili podane przez nią szczegóły.

Sąd uznał Michalskiego winnym i skazał go na pozbawienie szczególnych praw i przywilejów i zesłanie do rot aresztanckich na 2 i pół roku, z zamianną tej kary w razie niezdolności do pracy na więzieniu przez czas 3 lat i 4-ch miesięcy, następnie zaś na oddanie go pod dozór policyjny przez lat cztery.

E. W.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Pobieżna uwaga o przesyłaniu marek pocztowych w listach.

Przyjętym jest zwyczaj regulowania drobnych rachunków pieniężnych, przesyłaniem marek pocztowych na odpowiednią kwotę. Zwyczaj jest bardzo dobry i dogodny, należałoby tylko ustalić raz na zawsze sposób umieszczania tych marek wewnątrz. Naklejanie rogami na listach jest ambarasowne dla obu stron, przypinanie lub przyszywanie zawiele czasu zabiera, a włożone luzem marki mogą się wysunąć i zaginać. Czy nie byłoby najwłaściwiej, zamiast tych wszystkich sposobów, używać jednego, to jest ułożyć marki w równą paczkę i wsunąć je w podwójne zagięcie, zrobione na rogu pierwszego arkusika listu. Rzecz prosta, a przecież nie każdy na ten pomysł wpadnie.

NEKROLOGJA.

† S. p. Antonina Rudnicka, po krótkich cierpieniach, w dniu 16-ym grudnia r. b. zmarła, przeżywszy lat 64. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę, to jest dnia 19-go b. m., o godzinie 11-ej zrana w górnym kościele św. Krzyża, po skończeniu którego nastąpi wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła na cmentarz powązkowski. Na smutne obrzędy pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4176—

† W sobotę, tj. dnia 19 grudnia, o godzinie 9-ej i pół zrana, w kościele górnym Wszystkich Świętych na Grzybowie, odprawione będzie żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Alfonsa Kołakowskiego, na które pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4181—

† W sobotę, t. j. dnia 19 grudnia r. b., jako w wigilię imienia s. p. Teofila Piotrowskiego, odbędzie się w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 11-ej zrana, za spokój duszy jego nabożeństwo żałobne, na które w smutku pogrążona wdowa zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4178—

† Dnia 19-go grudnia, to jest w sobotę, jako w rocznicę śmierci, odprawioną będzie msza święta, za duszę s. p. Julji Borzęckiej, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, na którą zaprasza rodzina krewnych i znajomych. —4182—

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

(Agencja północna.)

Wiedeń 17-go grudnia. — Słychać, iż komisja demarkacyjna przed rozpoczęciem swoich czynności zażąda od bułgarów opuszczenia pirockiego, a od serbów widdyńskiego okręgu.

Rzym 17-go grudnia. — Dziś w Watykanie podpisany został protokół niemiecko-hiszańskiej umowy w sprawie o wyspy karolińskie.

Ateny 17-go grudnia. — W skutek napaści opozycji, izba wyraziła ponownie swoje zaufanie gabinetowi Dylyannisa.

Petersburg 17-go grudnia. — Dziś odbył się uroczysty akt w szkole prawa z okazji 50-letniej rocznicy jej założenia. W obchodzie tym raczyli uczestniczyć Najjaśniejsi Państwo, J. C. W. Następca Tronu i inni członkowie Cesarskiej Rodziny. Akt rozpoczął się odczytaniem Najwyższego reskryptu oraz pozdrowienia od Wielkiego Księcia Oldenburskiego, które przywiózł do Petersburga jego szambelan. Następnie adres od byłych uczniów odczytał członek rady państwa Stojanowski, poczem odczytano jeszcze adresy od uniwersytetu, akademji i innych zakładów naukowych. Akt zakończył się przemową kuratora szkoły księcia Aleksandra Oldenburskiego.

Telegramy handlowe.

Berlin 17-go grudnia (po południu).

Uspokojenie ciągle słabe, a kierunek dążeń jednakowy, a mianowicie niskowy dla monety rosyjskiej, wobec licznych realizacji przy końcu roku zresztą zwykłym objawem będący. Z dziedziny polityki nie ma nic ważniejszego coby jakikolwiek wpływ na giełdę wywrzeć mogło. Wartości speku-

Дозволено Цензурою—Варшава 6 (18) Декабря 1885 г.